

СЕКЦІЯ «ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ»

УДК 316.774:821.161.2ШЕВ

Онуфрієнко Г. С.¹, Ковтун В. М.²

¹ д-р філос. у філол. науках, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² студ. гр. БАД-532 НУ «Запорізька політехніка»

ШЕВЧЕНКІВ ВСЕСВІТ ЯК ПОЗАЧАСОВЕ ДЖЕРЕЛО ТВОРЧОГО НАТХНЕННЯ ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНСЬКОЇ МЕДІЙНОЇ СФЕРИ

Поява унікальної постаті Тараса Григоровича Шевченка у духовному, поетичному і мистецькому просторі України є закономірною, очікуваною, знаковою. Діяч, мислитель, непокірний і не здатний до пристосування та вислугування – такий Шевченко цікавить передусім як феномен людської наповненості і швидкого реагування на навколишнє. З роками постать цього геніального українця все більше пізнають й усвідомлюють у суспільстві, а його твори і художні полотна набувають нових інтерпретацій.

Життєвий шлях і творчий спадок українського генія активно вивчають шевченкознавці Боронь О. В., Кравченко В. О., Назаренко М. Й., Пахаренко В. І., Поліщук В. Т., Смілянська В. Л., Харчук Р. Б. та ін. Метою цього дослідження є обґрунтування актуальності в наш час сайтів з популяризації творчості Т. Г. Шевченка та презентація концепції розробленого проєкту сайту. Поглиблене вивчення біографії і творчості поета, спогадів та наявних у медійній сфері сайтів про нього дозволило сформуванню цілісного бачення нового проєкту з урахуванням сучасних можливостей дизайнерської спеціальності.

Постать великого борця, пророка, поета, художника, творця впливає і через століття на нас, закликає до чеснот, застерігає від бід, нагадує про національні пріоритети, рідну мову. Поетом оспівані не лише почуття власної свободи і людської гідності, але й гідність всієї великої країни і її талановитого народу. В умовах страху, ненависті, підозри йому вдалося посіяти надію сміливим і відкритим оспівуванням свободи, яка і є безперечною передумовою добробуту та щастя. І сам Тарас Шевченко – це символ героїчної боротьби українців проти насильства, гніту, посягання ворога на священні права людини, якими є свобода й незалежність, а його творчість актуальна і нині: «Борітеся – поборете. Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля святая!».

Розроблення концепції проєкту сайту розпочали з формулювання його назви – «Завжди сучасний і нагальний, як правда, добро, людяність, щирість,

ніжність, мужність, братерство...» (Павло Мовчан), що дозволило увести у цілісній єдності три тематичні локації, які пов'язані з різними, втім щільно взаємопов'язаними, лініями життя Т. Г. Шевченка, й розраховані на доволі широке коло користувачів: і різного вікового діапазону, і різних за освітою, професією, національністю, місцем свого теперішнього перебування (в рідній країні, за її межами, в діаспорах тощо) тощо.

На головній сторінці сайту пропонуємо розмістити три кнопки-посилання: «Життєпис», «Поетична скринька», «Образотворче мистецтво», що надасть користувачеві можливості обрати потрібну локацію. Всю інформацію пропонуємо обов'язково структурувати, що значно полегшить і пошук потрібної, і можливість порівняння з іншою, і сам процес її візуального сприйняття. У створенні зручного й естетичного ресурсу з якісними ілюстраціями допомагатиме фахова компетентність графічного дизайнера. Базові ідеї цієї концепції сайту про унікальну в своїй багатогранності та самобутності особистість українського поета з метою апробації викладено в проєкті на міжнародному творчому конкурсі.

Перша тематична локація – «Життєпис». Тарас Григорович мав цікаве життя, яке є достатні підстави назвати справжньою історією персонального успіху. Кріпак, який завдяки друзям здобув свободу і став вільною від кріпацтва людиною; учень маляра, який досяг рівня відомого українського художника; «козачок», який здобув славу самобутнього національного поета та світове визнання й шану. Натиснувши на першу кнопку «Життєпис», користувач перейде до хвилястої і тернистої, як і Шевченкове життя, лінії часу. Кожну важливу дату в житті митця ілюструватимемо та супроводжуватимемо достовірною інформацією.

Друга тематична локація – «Поетична скринька». Тарас Григорович відомий нам як основоположник нової української літератури. Його поезія, безперечно, відгукується в серцях українців, бо народ впізнає у душі поета і свою душу, її таємниці, біль, прагнення, а головне – бачить пробудження людської гідності, бунтарства. На цій локації подаємо рік написання та назву твору, натиснувши на який, користувач перегляне текст поезії та ілюстрацію до неї. Найвідоміші крилаті фрази Шевченка, зокрема «В своїй хаті своя правда, і сила, і воля», «Учіться, читайте, і чужому научайтесь, і свого не цурайтесь», «Поховайте та вставляйте, кайдани порвіте і вражою злою кров'ю волю окропіте», «Наша дума, наша пісня не вмре, не загине», задля посиленого візуального акцентування доцільно подати з використанням різних кольорів, кеглів, шрифтів, символів.

Третя тематична локація – «Образотворче мистецтво». Вмотивованість цієї локації у пропонованому сайті для популяризації творчого спадку Тараса Шевченка є безперечною, бо ж за своє життя він був і автором 235 віршів українською мовою, і відомим саме як художник, адже намалював, як

стверджують дослідники, 1300 робіт. Життєві дороги Тараса Шевченка були різноманітними: складними і простими, виснажливими і щасливими, сумними і радісними, тривожними і спокійними, солдатськими і мирними, мистецькими і поетичними. Втім саме вони вивели великого сина українського народу на дійсно світові горизонти людського духу і в мистецтві слова, і в живописі, і в графіці, і в акварельній майстерності. Щоразу дивують такі унікальні його роботи, як полотно олією «Селянська родина» (1843), офорт «У Києві»(1844), акварель «Місячна ніч на Кос-Аралі»(1848-1849), уся офортна серія «Живописна Україна». На цій локації подаватимемо назви найвідоміших картин митця, дати. Натискаючи на відповідні кнопки, користувач матиме можливість побачити і саму роботу, і прочитати докладнішу інформацію про її підготовку, про музей, галерею, країну, де вона нині зберігається.

Запропонована концепція проєкту сучасного сайту, присвяченого Тарасу Шевченку, передбачає поліфункційність: тематичні локації матимуть вагомий просвітницький, патріотичний, культурологічний, виховний, естетичний, мовнокомунікаційний, популяризаторський потенціал.

Разом із тим кожна локація надаватиме широкі ресурсні можливості для проведення різноманітних творчих конкурсів (образотворчих, мистецьких, літературних, дизайнерських), круглих столів, читацьких конференцій і занять в онлайн форматі у закладах середньої, фахової передвищої, вищої освіти. У такий інтегративний спосіб уможливуватиметься і популяризація багатогранної творчості Т. Шевченка, і відкриватимуться нові імена сучасних дослідників, поетів, художників, дизайнерів, архітекторів.

Отже, усебічно осмислювати минуле та думати про майбутнє рідної країни задля глибшого аналізу сучасного та в ім'я тих героїчних і шляхетних зусиль, якими оживе «добра слава – слава України», – це є і відвертий заклик великого Кобзаря до нас, українців XXI століття, і квінтесенція його унікальної у своїй геніальності та невмирущості творчої спадщини. Тож безперечною є актуальність різноманітних цікавих проєктів для популяризації національних героїв, митців, вчених, письменників. Феноменальність особистості Тараса Шевченка, генія, пророка, всесвіт якого – явище дійсно понадчасове, національного масштабу та світового рівня, є невичерпним й актуальним джерелом для натхнення в різних творчих професіях і у сфері комп'ютерного дизайну зокрема. Розроблювані проєкти сайтів з популяризації творчості Т. Г. Шевченка сприятимуть розвитку українськомовного медійного ресурсу в контексті схваленої 17 липня 2019 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова - успішна держава».